

Slovenski Gospodar.

List ljudstvu v poduk in zabavo.

Izhaja vsak četrtek in velja s poštino vred in v Mariboru s posiljanjem na dom za celo leto 2 gld. 50 kr., za pol leta 1 gld. 30 kr., za četr leta 65 kr. — Naročina se posilja upravnemu v tiskarni sv. Cirila, koroške ulice hšt. 5. — Deležniki tiskovnega društva dobivajo list brez posebne naročnine.

Posamezni listi dobé se v tiskarni in pri g. Novak-u na velikem trgu po 5 kr Rokopisi se ne vračajo, neplačani listi se ne sprejemajo. Za oznanila se plačuje od navadne vrstice, če se natisne enkrat, po 8 kr., dvakrat 12 kr., trikrat 16 kr.

Badenijeva volilna preosnova.

Ministerski predsednik grof Baden je dne 15. februarja predložil zbornici vladni načrt volilne preosnove. Število državnih poslancev, katerih je sedaj 353, se bodo pomnožilo za 72 članov. Teh 72 poslancev bodo volili nov »splošni volilni razred«, in sicer na Češkem 18, v Galiciji 15, na Nižje-Avstrijskem 9, na Moravskem 7, Štajarskem 4, na Gornjem Avstrijskem in Tirolskem po 3, Dalmaciji, Bukovini in Šleziji po 2, po 1 poslanca bodo volili na Solnograškem, Koroškem, Kranjskem, Predarelskem, Goriskem, v Istriji in Trstu.

Volilno pravico v novem »splošnem volilnem razredu« bodo vsak samovlasten državljan moškega spola, ki je dovršil 24. leto svoje starosti, ki ni izključen od volilne pravice ter od razpisa volitve najmanj šest mescev prebiva v volilnem okraju. Izključene so od volilne pravice one osebe, ki so v družinski zvezi in z gospodarjem živé v hišni družbi. Dalje so izključeni oni, ki so v vojaški službi, ubogi, katere podpirajo občine ali dobrodelni zavodi, in ki niso neomadeževanega življenja. Volilno pravico v novem splošnem volilnem razredu imajo tudi vsi oni, ki volijo v sedanjih razredih.

Določenih bodo torej 72 novih volilnih okrajev, ki volijo po 1 poslancu; mesta v teh okrajih bodo volila z deželo. Šest največjih mest je izvzetih in volijo za-se svoje poslance, tako Dunaj 5, Praga in Trst z okolico po 1. Mesta Lvov, Gradec in Brno dobé po 1 mandat, toda z bližnjimi sodnimi okraji. V ostalih 62 volilnih okrajih volijo mesta s kmečkimi občinami skupaj. Volišča bodo določena praviloma za dva kmečka volilna okraja z mesti vred.

V kmečkih občinah in v novem splošnem razredu bodo volitve indirektne, to je po volilnih možeh, v ostalih okrajih so volitve direktne. V deželah pa, kjer bodo deželni zbori za deželozborske volitve vpeljali direktno volitev v kmečkih občinah, tam velja tudi za državni zbor direktna volitev v kmečkih občinah in v novem razredu. Za slučaj indirektne volitve v novem razredu voli 500 volilcev enega volilnega moža. Vsaka občina je volišče za volilne može. Kjer pa bodo direktne volitve, tam bodo politično oblastvo po razmerju zvezne določilo volišča za približno 4000 prebivalcev. Glasovanje bode ustno ali po listkih.

Državna zbornica bodo torej štela 425 poslancev, in sicer 85 zastopnikov veleposestva (20 odstotkov), 118 zastopnikov mest (28 odstotkov), 21 trgovskih in obrtniških zbornic (5 odstotkov), 129 kmečkih občin (30 odstotkov) in 72 v novem razredu (11 odstotkov). Število volilcev se pomnoži od 1,732.257 na 5,333.481. Število onih, ki so v družinski zvezi in ne dobé volilne pravice, znaša približno 210.000.

Ako ta predlog postane postava, dobimo mi Slo-

venci štiri nove mandate: kranjski, goriški, isterski in eden štajarski. Na Štajarskem bodo namreč okraji: Celje, Vrantsko, Gornji grad, Laško, Šoštanj, Konjice, Slovenske Konjice, Ptuj, Ormož, Št. Lenart, Rogatec, Šmartje, Brežice, Kozje, Sevnica, Ljutomer in Gornja Radgona volili posebe enega poslanca, dočim se slovenski okraj Marensberg/Maribor, desni in levi breg, in Slovenske Bistrica priklopijo srednještajarskemu volilnemu okraju. Tukaj pa bomo morali gledati, da bode Slovencem res pravičen nemški konservativci izvoljen.

Celja ne morejo pozabiti!

Naši politični nasprotniki ne morejo pozabiti, da se je lani v državnem zboru dovolila nemško-slovenska spodnja gimnazija v Celju. Ta slovenska pridobitev ne peče samo navadnih nemških, rekli bi, pouličnih politikov, ampak tudi resne može, liberalce in nacionalce v deželnem zboru graškem. Danes teden je bilo namreč ondina dnevnem redu poročilo šolskega odseka o vprašanju glede ustanovitve nižje gimnazije v Celju z nemško-slovenskim učnim jezikom. To poročilo in dotedeli predlog smo zadnjic prav na kratko omenili med raznimi stvarmi.

Pri razpravi o tem predlogu se je prvi oglašil knez Liechtenstein, ki je rekel, da se je vsled omenjenih sklepov v deželnem zboru čutil vezanega in da zaradi tega v gospodski zbornici pri tej točki ni glasoval. Prepričal se je pa tudi iz obravnav neke konference pri ministerskem predsedniku, da je poslanec Karlon vse storil, da bi bil držal svojo besedo, a da so ga razmere silile, udati se sklepom klubu in glasovati za celjsko gimnazijo.

Poslanec Karlon na to stvar pojasnjuje, da takrat ni več veljal kompromis, sklenjem glede predloga Kienzla in Karlona v deželnem zboru, naj se osrednja vlada glede celjske gimnazije ozira na predloge deželnega šolskega oblastva v Gradcu, da so torej imeli nemško-konservativni poslanci štajarski v državnem zboru svobodno roko.

Poslanec dr. Kokoschinegg poudarja nasproti Karlonom, da je tedaj še veljal kompromis, da bi bili torej konservativni poslanci vsaj umaknili se glasovanju, ako se drugače niso mogli izogniti sili klubovega pritiska. Narodni mir pa bo tedaj nastopil tudi na Štajarskem, kadar bo nemška duhovščina tako narodna, kakor je slovenska, dejal je konečno narodni odpadnik dr. Kokoschinegg.

Na to se je vnela precej ojstra razprava med nemškimi liberalci in nacionalci, kjer so drug drugemu očitali, da so deloma premalo nemški, deloma premalo avstrijski; vzlasti so prišli v ogenj poslanci grof Wurmbbrand, ter narodna odpadnika dr. Starkel in Morre.

Cesarski namestnik je tolažil razjарjeno nemško gospodo, kakor bi jo hotel prositi oproščenja, da si je upala osrednja vlada kaj ukreniti gledé Celja brez dovoljenja dež. zpora ter jimi dajal zagotovilo, da se v prihodnjem gotovo več ne bo zgodilo kaj tacega. —

Vsa razprava je pokazala, da nemški liberalci in nacionalci nimajo nobenega pojma o pravičnosti, katero naj uživamo tudi mi Slovenci, da bi ti zagrizenci nas Slovenci najrajiši v žlici vode potopili. Dokler bo taka večina v deželnih hiši, tako dolgo je tudi našim poslancem nemogoče vrniti se v nemški Gradec. Zato pa se naj nihče ne čudi, ako se vedno glasneje razlega po slovenskem Štajaru: »Proč od Gradca!«

Cerkvene zadeve.

Sv. misijon v Konjicah.

Dobri dve leti smo se pripravljali na ta sv. misijon. Vedno so se nam stavili novi zadržki na pot. Od dne 19. do 29. januv., to je bilo od praznika presv. Imena Jezusovega do srede po osmini tega praznika, smo pa obhajali — Bogu bodi čast in hvala — dvojni sv. misijon brez vsakega zadržka. V soboto večer, dne 18. jan. sta došla častita oo. misijonarja, Franc Doljak in Jakob Vrhovec iz družbe Jezusove. Blag. gospa Prus-ova jima je poslala sanjke do Poličan naproti. V nedeljo, dne 19. januv. zjutraj ob polšestih so velč. gospod nadžupnik slovesno predstavili čč. misijonarja faranom, ki so bili ob tej uri že napolnili prostorno cerkev. Ko smo poklicali sv. Duha na pomoč, stopijo pater Doljak na leco, da začnejo tretjokrat voditi sv. misijon v Konjicah. Prvokrat so ga vodili leta 1867. za nadžupnika Rozmana, drugokrat leta 1879. za nadžupnika dr. Ulaga. Prvokrat sta jim pomagala častita oo. Valjavec in Kos. Oba sta med tem že šla po večno placiло. Drugokrat sta jih podpirala čč. oo. Tomaž Lempl in Franc Sajovic, ki sta med tem že tudi oba opešala od prevelikega truda; o. Doljak so pa ves čas sv. misijona ohranili tisti krepki glas, s katerim so bili začeli prvo misijonsko pridigo.

Vsakdanji red misijona je bil ta-le: Zjutraj ob šestih sv. maša, potem pridiga; ob desetih sv. maša in pridiga ali nauk za posamesen stan; ob treh popoldne pridiga in litanje z blagoslovom. Sklep sv. misijona v nedeljo, na osmino praznika presv. Imena Jezusovega je bil pa že ob dveh popoldne, ker se je potem ob petih zvečer začela »tridnevница« z nemškimi pridigami ali nemški misijon.

Ker so učenci nemške šole imeli zase skupno sv. obhajilo, zato je pri prvem skupnem ali splošnem sv. obhajilu bilo komaj pol tretje sto otrok. Velikanska pa so bila skupna sv. obhajila čveterih stanov naše »Križevske družbe.« Prva so bila na vrsti dekleta, katerih je v četrtek bilo blizu 700. V petek so bili fantje na vrsti, do 450. Žen in udov je bilo v soboto okoli 600 obhajanih, a mož v nedeljo, na god sv. Družine 555. Gotovo lepo število! Slehen je prejel knjižico: »Reši dušo!« kot spomin na »sv. misijon v Konjicah leta 1896.«

»Kje je pa bilo mogoče toliko ljudij pripraviti za skupno sv. obhajilo?« Tako bi po pravici vprašal, ki ne bi vedel, koliko gorečih gg. spovednikov da je bilo tukaj zbranih. Kapucinski samostan iz Celja nam je poslal na pomoč veleč. patra Gregorija, ki so našim tretjerednikom sv. Frančiška posebno dobro znani. Nazareški o. gvardijan so nam poslali prepotrežljiviga g. patra Feliksa, ki so se z gluhami spovedenci posebno veliko trudili. Po vsej škofiji znani spovednik č. o.

Benedikt so žal, oboleli, da niso mogli priti na pomoč, a previdnost božja nam je na mesto njih poslala druga enako vstrajnega spovednika. V gradu kneza Windisch-Graetza bivajo prefekt iz večjega semenišča ljubljanskega, rimske doktor modroslovja in bogoslovja, gospod Janez Ev. Koren, da okrevojo od srečno prestane hude bolezni. Ta gospod so bili za sv. misijona na svoje ozdravljenje popolnoma pozabili ter so se vzveličanju duš velikodušno darovali. Prištevši tri domače gospode, bilo je po osem spovednikov dan za dnevom od ranega jutra pa noter do osmih zvečer v spovednicah. Ker so č. gg. duhovniki sosednjih fará tako pridno prihajali na naš sv. misijon, bilo je vsaki dan po 10 do 14 spovednikov pripravljenih, grešnikom odjemati tudi najtežje butare. Bogu bodi čast in hvala! (Konec prih.)

Mili darovi za družbo vednega češčenja:

Sv. Lovrenc na koroški žel. 22 gld. 19 kr., Sv. Ropert nad Laškim 4 gld. 10 kr., Širje 5 gld. 40 kr., Sv. Ilij pod Turjakom 11 gld., Koprivnica 7 gld. 85 kr., Črešnice 3 gld. 70 kr., Sv. Benedikt v Slov. gor. 16 gld., Sv. Lovrenc v Slov. gor. 12 gld., Studenice 10 gold. 92 kr., Vurberg 10 gld. 12 kr.

Gospodarske stvari.

Kako je zdaj z našim vinogradarstvom v gospodarskem oziru?

(Spisal J. Bele.)

Koncem leta vzame skrbni gospodar svoje gospodarske knjige in druge beležke v roke, pa računi in marsikaj preudarja. V knjigah se mu zrcali njegovo gmotno stanje, pa več ali manj tudi njegova gospodarska zmožnost. Knjige mu kažejo, katera panoga gospodarstva se mu izplača, katera mu premalo vrže, katero potem opusti ali pa zasleduje pogreške v gospodarstvu in preudarja, kako bi bilo mogoče tu kaj zboljšati.

Kakor posamezen gospodar o svojem gospodarstvu preudarja, preudarjam sedaj mi o skupini vseh gospodarstev vinorodnih krajev Štajarske. Vzamimo na pomoč statistiko, ki je tako rekoč gospodarska knjiga celih dežel.

Štajarska ima okoli 34.056 ha vinogradov. Na teh prideluje na leto okoli 431.256 hl, kateri pridelek je računjen poprečno za dobo 21 let. Na hektar pride torek poprečno dohodek 12'66 hektolitrov. Je-li to ugodno? Je-li s tem pridekom dosežen vrhunec mogočih dohodkov vinogradov? Ozrimo se nekoliko okoli! Kronovina Nižje-Avstrijska ima okoli 40.000 ha vinogradov, pa prideluje na teh 1.013.351 hl vina, na hektaru torek poprečno na leto 25'33 hl; tudi po dobi 21 let računjeno. Kranjska ima 11.631 ha vinogradov, pa prideluje 163.037 hl vina; torek na hektaru poprečno 14'02 hl. Češka ima 860 ha vinogradov, prideluje poprečno 8664 hl; na hektaru okoli 10'08 hl itd.

Kaj pa razvidimo iz teh števil? Ne ravno najpovoljnije. Na Štajarskem je porazmeren pridelek od vinogradov nižji, kakor kje drugod v navedenih deželah razun Češke, katera ima veliko neugodnejše podnebne razmere, več kakor polovico nižji, nego na Nižje-Avstrijskem. Na 34.056 ha se torek na Štajarskem 431.489 hl manj prideluje, kakor na enako velikem prostoru na Nižje-Avstrijskem. Ako računimo ceno hektolitra le po 10 gld., znaša to 4.314.890 gld.; ogromna svota, ki je vsled gospodarskih pogreškov zgubljena. Pa pri tem primeroma razlika ne tiči samo v množini, temveč tudi v kakovosti, torek tudi v vrednosti vina, katera je na Nižje-

Avstrijskem poprečno boljša in višja, vsled česar je razmerje dohodkov med tukajšnjimi in tamošnjimi vinoigradi za tukajšnje v resnici še neugodnejše.

Ti poprečni dohodki cele dežele Nižje-Avstrijske se pojavljajo tudi v dohodkih posameznih, v blagostanju bivajočih vinogradarjev; oni dobivajo v resnici čiste dohodke, ki so zelo visoki. Kako pa je pri nas? Tu in tam pride katero dobro leto, ki krije stroške za nekaj let; a poprečni dohodek je večinoma premajhen, da bi pokril vse stroške. Večji del naših slabih vinogradov komaj delo plača; kje je obrestovanje vložene glavnice, amortizacija stroškov, nasada, za kolje itd. Dobro obdelani vinoigradi pa tudi pri nas dajejo veliko koristi.

Številke statistike naj nas spodbujajo torej do premišljevanja, kake hibe ima naše vinogradarstvo, kaj je uzrok, da zaostaja množina pridelkov za onimi v Nižje-Avstriji? Je-li to podnebje krivo? Štajarska ima še ugodnejše podnebje, kakor bolj severna Nižje-Avstrijska. Kranjska, ki tudi veliko manj prideluje, ima celo vsaj deloma n. pr. v Vipavski dolini posebno milo in vinogradarstvu ugodno podnebje. Zemlja tudi ni temu uzrok, tu imamo različne in večinoma izvrstne zemlje.

V teku 21 let je pridelala Štajarska leta 1876. najmanj vina in sicer 159.784 hl, največ pa leta 1887. in sicer 728.000 hl.

Na Nižje-Avstrijskem se je pridelalo najmanj leta 1876. in sicer le 129.175 hl, največ pa leta 1878. in sicer 2.832.096 hl.

Ako primerjamo najniže z najvišjimi pridelki, dobimo razmerje za Štajarsko 1:4.5, za Nižje-Avstrijo 1:21. Kaj pa razvili iz teh razmerij? Neugodni naravni upliv, posebno mrazi in neugodno vreme med cvetjem itd. najbolj krčijo dohodek vinogradov. Čim večkrat in močneje se ti neugodni upliv pojavitajo, toliko neugodnejše je podnebje za vinograde, toliko bolj se preminja njih letni dohodek. Na Nižje-Avstrijskem se preminja ta dohodek med 1 in 21, v slabih letih pridela se toraj samo $\frac{1}{21}$ vina, ki priraste v dobrih letih. Na Štajarskem se pa pridela v najslabejših 4.5. del od množine vina, ki se je v najboljših letih pridelalo. Iz tega sledi, da so dohodki na Štajarskem enakomernejši, da se tu ne pojavljajo tako obilokrat in v taki meri uime, da mora torej biti podnebje ugodnejše. Na Češkem je razmerje med pridelkom najslabejšega leta in najboljšega 1:12. Razlika je tu višja, nego na Štajarskem, nižja nego na Nižje-Avstrijskem. Temu povoljnjejšemu razmerju ni uzrok ugodnejše podnebje, temuč še neugodnejše. Tam se upliv neugodnega podnebja sploh tako pogosto leta na leto ponavlja, da sploh ne zamore velika razlika nastati. Ako premotrujemo preminjanje množine pridelanega vina v deželah leta za letom, se še bolj prepričamo, da so na Štajarskem enakomernejši dohodki, da so torej naravni upliv ugodnejši. O tem nas prepričajo tudi posamezni dobro obdelani vinoigradi na Štajarskem, da je mogoče tu veliko in dobrega vina pridelati, da morejo poprečni letni dohodki od vinogradov one vinogradov na Nižje-Avstrijskem celo presezati.

Naravo torej ne smemo dolžiti, da je le ona uzrok slabejšega uspeha našega vinogradarstva. No, kaj pa je torej uzrok? Slab način gospodarstva, slabe vrste trsa, slabo obdelovanje itd., torej le od ljudij zakriviljene napake. Kar pa človek sam zakrivi, mora potrpežljivo posledice trpeti, ako nima dovolj odločnosti, da bi napake silom otresel in udaril na pot gospodarskega poboljšanja. Mogoče je to vsakemu, ki ima zdrav um in potrebno množino marljivosti. To naj bi imel pa vsak, kateremu je dala osoda v roko sredstev za produkcijo. Kdor gospodari, tega sili lastna korist dobro gospodariti, poleg tega ima pa kot član skupine narodnega gospodarstva zaveznosti za splošnost. (Konec prih.)

Sejmovi. Dne 22. februarija na Bregu pri Ptiju (za svinje), pri Sv. Filipu v Veračah, Vuzenici, Teharji in Poličanah (za svinje). Dne 24. febr. v Braslovčah, Ločah, na Laškem, v Arvežu, Slov. Bistrici, Rogatcu in Kozjem. Dne 25. febr. v Ljutomeru in Vildonu. Dne 26. febr. v Imenem (za svinje). Dne 27. febr. na Slatini in dne 28. febr. v Vitanju.

Zitne cene v Mariboru od 8. do 15. februarija Po hektolitrih: pšenica 5 fl. 75 kr., rž 5 fl. 30 kr., ječmen 4 fl. 60 kr., oves 3 fl. 60 kr., turšica ali koruza 4 fl. 50 kr., proso 4 fl. 80 kr. in ajda 4 fl. 65 kr.

Dopisi.

Iz Slov. Bistrice. (Majhno je še dete), ki se nam je rodilo, pa že pozornost na-se obrača. Mlado je še naše tamburaško-pevsko društvo, pa že je pokazalo dne 12. febr., da se vše kretati in sušati med sličnimi društvami. Omenjeni dan je namreč priredilo društvo prvi slovesni večer z gledališko igro »Eno uro doktor« in petje s tamburanjem. Slovenska gledališka igra se je to pot menda prvikrat v Slov. Bistrici igrala. Med tem, ko že delj časa potujejoči nemški glumci tukaj nemške igre predočujejo ter isto tako naši Nemci igrokaze prirejujejo, se je na tem polju do zdaj od slovenske strani toliko kakor nič ni storilo. Upamo torej, da se bo od zdaj, ko obstoji novo tamburaško-pevsko društvo, gojilo ne samo petje in glasba, marveč tudi dramatika, kjer se bo gospodu kakor kmetu poljudno pokazalo, kako se razvija priposto kmečko življenje, kako se bojuje pravica s krivico, kako se ona plačuje in ta kaznuje. Počastilo je ta večer toliko odličnih gostov naš koncert, da je le žal, da za to pripravljeni prostor ni večji. Slov. Bistrica je, bi rekkel sredotočje za dravinjske in pohorske Slovence, kjer se naj zbirajo, deloma, ker nam nasprotniki ne nagajajo, če priredimo kako narodno slovesnost, kakor se to žal, godi po drugod. In v to osredje slovenskega življa je tudi v istini prihrumelo obilo odličnega občinstva, ne samo inteligence, ampak tudi kmečkega stanu, od blizu kakor daleč, mlado in staro. Opazili smo goste iz Poličan, Studenic, Gornje Poliske, Črešnjevca, Ponikve, Cirkovic, Konjic, Laporja, Ruš, celo iz bele Ljubljane. Radovali so se vsi srčno že pri prvi točki, ko se je uprizoril igrakaz »Eno uro doktor«. Istopako dobro izvedli so pevci in tamburaši pevske in tamburaske točke pod vodstvom vrlega g. nadučitelja Polanca. H koncu pa je več gospodov v iskreni besedi navdušenje pokazalo za take narodne veselice, kjer se v sliki in v slovenski besedi pokaže življenje človeško in goji s petjem in glasbo čut slovenski in ljubezen do naroda in domovine, prav kakor nam je kazal napis: »S petjem k srcu in s srcem k domovini.« —te—

Iz Ribnice. (Zmaga je naša!) Ko so marenberški nemškutarji pri zadnjej volitvi v okrajni zastop videli, da jim gre za kožo, zašumelo jih je, kakor bi jih bil s palico oplazil. »Saprabol te bindišarje, kar čez noč so nam do ušes zrastli! E, pa mi jih že potlačimo zopet, da nas bodo pomnili!« tolažijo se. Priliká se je kmalu ponudila pri občinskih volitvah v Ribnici. »Nič druga ni treba, drugi razred vzamimo Slovencem, prvega itak imamo, potem smo že na konju«, tako se posvetujejo. Stari general še enkrat razvije obnošeno svojo zastavo, okoli katere se naj zbere vsak, kdor še nekoliko po nemškutarji smrdi. Toda groza! Malo je že tukaj takih prismojencev, ne dosti več, kakor prstov na eni roki. Pa so vam to junaki, da jih

je veselje gledati, posebno kadar agitirajo. Urnih nog kakor plesalka, prijaznega lica kakor nevesta, navrh pa še jeziček tak, da misliš, vse »maže« so na njem. Če to ne pomaga, pa so vam ti strički hudi, kakor sam zlodej. »Če ne greš z nami, gorjé ti!« in palica je že po koncu. Tako se je delalo precej dnij in nočij pred volitvami. Ves trud pa tudi ni bil zastonj, saj so prignali eno zgubljeno ovco v svoj »izvoljeni« hlev, pa še tej je videti, da jo je sram nove družbe. Izkušeni v vojski ravnali so previdno. Videvši v III. razredu, da je kmetov kot listja in trave, razpršili so se kakor ščurki pred lučjo. »Hajdimo v drugač, tam bo bolje!« junacija se. Toda kadar človeka nesreča preganja, nerada ga zapusti. Štejejo svojce gori in dol, začenši od najdebelejšega do najbolj suhega, komaj šest jih je, med tem ko jih imajo Slovenci sedem. Trudne glave se jim skesanano povesijo, oči pa bliskajo svete jeze. Toliko sramote na enkrat, namesto slave, ki bi jih za tolik trud imela obdajati! V sanjah so že gospodovali zopet v Ribnici, strahovali uporne »bindišarje« in psovali gg. duhovnike — sedaj se je vse to razkadilo v nič! In kaj pa bo z veselico? Govorilo se je namreč, da so že nabili možnarje, naročili godbo in najbolj radodarni je obljudil baje polovnjak vina kar na »plac« zvaljati, da ga »požegnajo« na zdravje zmage. Zraven se je omislila baje nova zastava »frankfurterca«, s katero se bi imel vršiti slavnostni sprevod po vasi, kar bi bilo neizrečeno lepo. Da je veselje popolno, obljudili so baje še nekateri marenberški petelinčki se ga udeležiti, seveda kateri najlepše nemški pojo. Ah, oh! sedaj je pa vse proč! Ni mogoče te zgube prenesti drugače, kakor z jermijado, katera se začne kaj pobožno, namreč: »Hoch Teufel!« in konča pretresljivo, pa upapolno: »Viva Garibaldi!« Tako se je namreč slišalo iz neke krčme, da so nas kar solze polivale, seveda, če jim še ta »svetnik« odpove pomoč! Pomilujemo jih, za zdravilo pa svetujemo mesto vino hladno vodo, mesto obilne jedi — post, in mesto razgrajanja delo in varčnost. Tako je še upati, da jih sreča kje pamet, katera se jim je sedaj daleč, daleč zgubila.

Iz Kamnice pri Mariboru. (Občinske volitve.) Kdor redko pride, prav pride, tako si mislimo, in torej prosimo prostorčka v »Slov. Gosp.« Imenitna je postala Kamnica, ako se sme malo z velikim primerjati — ker ravnati se je začela po glavnem mestu dunajskem in sicer v tem, da se bodo pri nas, kakor na Dunaju, vršile občinske volitve dne 27. februarja. Dunajčani se branijo slabih gospodarjev, kakor so povsod židi in liberalci — samo za-se ne! Tudi pri nas bi bilo silno potrebno, da bi imeli takega župana in svetovalce, ki ne gledajo samo na svojo čast in korist, ampak na blagor občine. Torej pa je treba takih voliti, ne pa moža, ki samo upije: »Plačaj kmet, vzami, kjer hočeš in če tudi lastno kožo slečeš!« Seveda, tako lahko govoriti on, ki nima druge skrbi, kakor to, kako bi od mastne penzije odebilil; ki od posestev le samo dobček vleče, ki mu ga prepusti kako dobra tetka! Takega moža ne potrebujemo v občinskem zastopu, ki hoče, da bi se mu vse uklanjalo in ki surovo zmirja ljudi, ker ne potrkajo, kendar pridejo v občinsko pisarno. Vedeti bi moral, da se v javnih pisarnah sploh ne potrka. Izvolite si torej, Kamničani, može iz svoje sredine, ki sami čutijo, kjer kmeta črevlj tišči! Pridite vsi, kakor eden mož k volitvi, in storite tako, da ne bodo te besede »bob v steno!«

Od Radla. (Golaš-predstojnik). Čujte, čujte Slovenci, kako se Nemci v Marenbergu krohotajo in smejejo, da so pri volitvah v marenberški okrajin zastop zmagali! Znani kramar v Marenbergu je poštenemu Slovencu rekel: »Vašega predstojnika sem dobil za našo

nemško stran za eden golaš in pol litra vina«, in se je krhko smejal. Glejte! Tako se zdaj norčujejo in zasmehujejo Slovence, kateri so se dali pregovoriti in ljubi materi Sloveniji hrbet obrnili. Ta dogodek si naj vsaki Slovenec globoko v srce utisne, da ne bo prihodnjič enako najžlahnejšega bisera, to je ljube Slovenije, potepital in sovražniku pete lizal! Tak predstojnik res zasluži priimek »golaš-predstojnik«.

Iz Ljutomera. (Gospodarski poduk o trto-rejji). Prvo predavanje, katero je imel g. Cerjak v nedeljo, dne 9. febr. v telovadnici Franc-Jožefove šole, bilo je prav dobro obiskano. Gospod Cerjak je podučeval v lepi, prijetni in razumljivi besedi. Nadaljeval bode svoj poduk v nedeljo, dne 23. febr. ob istem času po večernicah v telovadnici Franc-Jožefove šole. Pri tej priliki se bode na trtah kazalo, kako se cepijo amerikanke. Zato zopet vabimo vse posestnike in viničarje, naj se v obilnem številu udeležijo tega izvrstnega poduka. Gospodu Cerjaku pa še zdaj izrekamo zahvalo za njegov trud.

Izpred Huma pri Ormožu. (Okrajni zastop) je imel dne 30. dec. m. l. skupno sejo. Novi načelnik, č. g. V. Venedig, je med drugim poročal o prošnjah občinskih doklad. Iz poročila je razvidno, da občine dobro gospodarijo. Le občini Kog (80 %) in Brebrovnik (35 %) sta visoke doklade nastavili. Odbornik Š. se je oglasil, reški: »Da ni temeljitega uzroka na težo davkoplacilcev doklade povzvišati, in da dosedanje doklade (40 % in 30 %) zadostujejo«. In to je obveljalo. Hvala! Govor je bil tudi o slabih središki cesti. Uzrok je isti odbornik navedel ta: Cesta se ne nadeluje po sklepu okr. zastopa (1894) z razcepnim, ampak okroglim dravskim prodecem, zmešanim z blatnim peskom; ne navaža se prodec o pravem času, navožen se ne spravi hitro v prizme, ampak dalj časa leži, kakor se pripelje. O tem se lahko vsaki prepriča, če iz Ormoža mimo Fritricha v Središče gre. — Res, kdo tukaj škodo trpi, voznik ali okr. zastop? Največjo škodo trpi občinstvo, katero mora okr. doklade plačevati, zraven pa blato gaziti. G. načelnika naloga bodi, da se te napake odpravijo! Kimovci pa se naj v odločne može spremené!

Iz Orebove vesi pri Slivnici. (Zmagaj.) Dne 13. febr. se je vršila tukaj volitev v občinski odbor, pri kateri je bil c. kr. vladni komisar g. Müller navzoč, kateri je v lepi slovenski besedi volitev postavno vodil. Menda nikjer v nobeni občini ni bil tak boj za narodnost, kakor tukaj celih 12 let. Znani Gril nas je mulčil, pri vsaki priliki se pokazal kot nasprotnik cerkvi, pri volitvah nam nekaj glasov vsled nepravilnostij uničil tako, da smo večkrat za eden ali dva glasa propali, ter nam zato še »mačkinjo muziko« enkrat napraviti dal. Sedaj so vse moči zopet napeli, da bi bil nemčurški odbor izvoljen, staviti so hoteli 100 gld., da bodo zmagali; pa vse obljuhe, pijača, grožnje, laži in obrekovanja in naposled mila prošnja niso nič pomagale; naši so se trdno združili, postavili zanesljive može za odbornike, ter tudi v vseh treh razredih častno zmagali. Ko se je po Hotinji in Orehovi vesi zvedelo o častni zmagi, bilo je vse navdušeno in veselo in zagrameli so topiči, kar je bil našim nasprotnikom odzdrav na ovo »mačkinjo muziko« pred kakimi 7 leti. Nasprotniki so poparjeni pobegnili in s 13. febr. jim je v tukajšni občini — upamo, za vselej odklenkalo. Za odbornike so izvoljeni sledeči: Martin Sušec, Franc Pišek, Anton Lobnik, Anton Gojčič, Miha Mahorko, Jožef Dolar, Valentin Mahorko, Franc Falež, Janez Klinec, Jurij Klasinc, Anton Divjak in Janez Horvat. Sedaj bo v občini spet ljubi mir, celi odbor bo varčno in previdno za blagor občine deloval in vseh odbornikov je geslo: »Vše za vero, dom, cesarja!« Več volilcev.

Politični ogled.

Avstrijske dežele.

Dunaj. Nj. veličanstvo svetli cesar so imenovali vitezom reda zlatega runa kneza Paara, ministra grofa Welsersheimba, grofa Thuna, grofa Festetiča in grofa Andrássyja. — V državnem zboru so v soboto poslanci soglasno vsprejeli resolucijo, naj vlada odpove carinsko in trgovinsko pogodbo z Ogersko. V ponedeljek pa je bil razgovor o banki »Avstriji«, kateri manjka nad 2 milj. gld., in razprava o proračunu naučnega ministerstva. Pri tej je tudi govoril naš poslanec dr. Gregorč, česar govor objavimo.

Češko. Cesarski namestnik je postal grof Coudenhove, dozdaj deželni predsednik šlezijski. — V nedeljo je kacih 8000 delavcev priredilo shod v Pragi in protestovalo zoper Badenijevo volilno preosnovo. Po shodu so pa grdo razgrajali.

Štajarsko. Danes teden je imel v Gradcu osrednji odbor katol. konservativnega političnega društva posvetovanje. Sklenili so, da se vsakem okraju, kjer ni konservativnega društva, ustanovi katol. politično društvo, da se po mestih pri volitvah postavijo ali samostojni kandidati ali pa vsaj podpirajo protoliberalni.

Koroško. Tudi ta najbolj liberalni deželni zbor se je izrekel zato, da naj vlada odpove trgovinsko in carinsko pogodbo z Ogersko. V zadnji seji se je pa po tretjem branju vsprejela nova lovska postava. — Novo katol. »meščansko in obrtno društvo« je v Celovcu imelo shod. Naj se tudi meščani iz liberalnega spanja prebudé!

Kranjsko. Deželni zbor se ni zaključil, ampak samo odgodil. Snide se takoj po Veliki noči. — Lokalna železnica Vrhnika - Ljubljana se začne že letos graditi. — Dopolnilne volitve v gorenjskih in notranjskih mestih za državni zbor bodo dne 25. februar. — V nedeljo priredi v Ljubljani IV. Hribar volilski shod.

Primorsko. Govori se, da pride namesto škofa Glavine v Trst poreški škof Flapp, v Poreč pa goriški prošt Jordan. Flappa se Slovenci tržaški nikakor ne veselijo. — Po Trstu in sploh po Primorskem pobirajo Lahoni denar za italijanske vojake v Afriki. Tržaški župan je dal 200 lir. Naj rajši odrinejo v Afriko; nihče ne bo za njimi žaloval!

Hrvaško. Ustanovitelj pravaške stranke, dr. Ante Starčević, leži v Zagrebu na smrtni postelji. Žid dr. Frank in framason Fornegović pa se pulita za preventivo stranke. — Vsi železniški uradniki po Hrvaškem morajo letos svoja imena pomadjariti.

Ogersko. Zadeva Pulskyja se ne izroči posebni državnozborski komisiji, ampak sodišču. No, to pa že ne bo prehudo ravnalo z liberalnim sleparjem. Drugače pa so ogerska sodišča neusmiljena, če treba obsoditi kacega pristaša krščanske ljudske stranke. Tako je te dni bil v Budapešti obsojen župnik Knerič »zaradi hujskanja zoper oblastva« na šest mesecev ječe.

Vnanje države.

Rim. Sv. oče spisujejo encikliko ali pismo, katero pošljejo ogerskim katoličanom o priliki tisočletnice ogerskega kraljestva. — Te dni pojde v Rim kardinal dr. Kopp iz Vratislave.

Italijansko. Dne 5. marca se snide parlament ali državna zbornica. Vladni nasprotniki bodo gotovo hudo prijemali Crispija zaradi nesrečne vojske v Afriki, in večina preubogega ljudstva jim bode pritrjevala.

Francosko. Senat ali gospodska zbornica je parat izrekla nezaupanje sedanjemu ministerstvu. Ministerski predsednik Bourgeois bi kaj rad senat odpravil;

toda to mu bo gotovo spodeljelo. — Panamskega spletanja Artona imajo že v Parizu.

Angleško. Vlada misli od državnega zebra zahtevati 10 milijonov funтов sterlingov za zgradbo novih ladij, kajti angleška mornarica ni dovolj močna, da bi se na morju mogla meriti s Francijo in Rusijo vkupe.

Nemško. V Berolinu je okoli 17 tisoč krojačev, ki delajo za veletržce, delo ustavilo zaradi slabega placa. — Bebel, glava nemških socijalistov, je v državnem zboru očital vojnemu ministru, da se z vojaki sila grdrovna. Žal, da je Beblova precej resnična.

Bolgarsko. Na predlog sultana so že vse evropske države pripoznale Koburžana Ferdinanda za kneza bolgarskega. — Katoliški škof v Plovdivu je izdal pastirski list, v katerem obžaluje Borisov prestop v pravoslavlje. Po katol. cerkvah se več ne moli za kneza.

Turško. V Carigradu so bojda prišli na sled neki zaroti, ki misli izbruhi na dne 29. februar. Bog vé, če se takrat ne začne novo klanje kristijanov? — Armenci v Zeitunu izročujejo orožje, vlada pa oprošča ujetnike, katerih je bilo blizu 15 tisoč, večina v prav žalostnem stanju. Reveže zlasti severni Američani podpirajo.

Azija. V daljni vzhodni Aziji v Soelu, glavnem mestu korejskem, je nastal pred tednom punt. Kralj in prestolonaslednik sta bežala v poslopje ruskega poslanka. Ustaši so umorili ministra in sedem visokih državnih uradnikov. 200 ruskov vojakov je prišlo čuvati palače, kjer so se zbrali tudi nekateri poslaniki, da se posvetujejo, kako narediti mir.

Za poduk in kratek čas.

Poročila iz Rima.

(Piše Fr. Kovačič.)

(Dalje.)

Še nekaj znamenitega je v cerkvi »Ara coeli«. Na levo od velikega oltarja je mala kapelica na štirih porfirnih (rdeč kamen) stebrih, pod oltarjem počivajo ostanki sv. Helene, matere cesarja Konstantina. Pripoveduje se dalje, da je tukaj bila nekdaj palača cesarja Avgusta. Ko so ga hoteli razglasiti za boga, premišljeval je in se postil tri dni, ne vedoč, ali bi dovolil to ali ne. Potem se mu pa ravno na tem mestu, kjer sedaj stoji ta kapelica, prikaže čudna prikazan. Videl je nebo odprtlo in na oltarju v zlatem okrogu nebeško lepo devico z detetom v naročju, slišal je tudi skrivni glas: »To je oltar Sina božjega«. Vsled te prikazni je cesar prepovedal ljudstvu, da bi ga častilo kot boga. Na onem mestu pa, kjer je videl prikazan, je dal sezidati oltar in nanj zapisati: »Oltar prvorjenega boga«. Zaradi tega še se cerkev dandanes imenuje »Ara coeli«, kar se po slovenskem pravi »nebeški oltar«. Kako poimenjuje je ta pravljica! Na Kapitolu je bil nekdaj poglavitni tempelj malika Jupitra, variha rimske države, dandanes pa se na Kapitolu ponosno vzdiguje lepa cerkev, v kateri se na posebni način časti božje Dete. Več pravljic je, ki pravijo, da je tudi v Rimu bilo nekako naznanjeno rojstvo Zveličarjevo.

Onstran Tibere stoji tako staro cerkev S. Maria in Trastevere. Že ob času preganjanja v 3. stoletju so imeli kristijani tukaj svoje svetišče. Blizu velikega oltarja je še dandanes zapisano: »fons olei« t. j. »studenc olja«, ker da je na tem mestu malo pred Kristusovim rojstvom začelo iz zemlje olje izvirati. Jako verjetno je, da so Rimljani zvedeli Zveličarjevo rojstvo, ker gotovo je, da so v Rimu vedeli, kako je Herod pomoril nedolžne otroke. Ko je cesar Avgust to slišal,

je rekel sicer kosmate, pa značilne besede: «Boljše je biti svinja, kakor Herodov sin».

Sv. Štefan v Rimu ni zapovedan praznik, pač pa praznik sv. Janeza. Ta dan sta v lateranski cerkvi izloženi glavi sv. Petra in Pavla in pa tista miza, pri kateri je Jezus opravil zadnjo večerjo. »Herodeževega« ali »pametive« Rimljani ne poznajo, rimski paglavci imajo ob Treh kraljih »svoj dan«. Že v nedeljo po poldne pred Tremi kralji so začeli trobiti po ulicah, da je bilo strah. Vsak pobalin mora imeti ta dan dolgo trobento iz »pleha«. Po 15—20 se jih spravi skupaj in grejo od ulice do ulice in trobijo, da bi človek lahko iz kože skočil. Misil sem, da se bo začelo zidovje podirati, kakor nekdaj v Jerihu. Še po polnoči so nam trobili za »lahko noč«. In drugi dan na ulicah ni bilo drugo slišati kakor trobentanje.

Sv. Trije kralji so v Rimu tako imeniten praznik. Posebno Grki in Armenci ga slovesno obhajajo. Najbolj zanimljivo je v cerkvi sv. Andraža della Valle. Na velikem oltarju so postavljene »jaslice«. Marija drži Dete v naročju, poleg nje stoji sv. Jožef z lilio v roki. Trije modri klečijo pred Detetom in mu darujejo svoje darove. Vsi so v naravnvi velikosti. Skozi celo osmino je ob 11. uri pridiga, pa vsaki dan v drugem jeziku. Letos se je pridigovalo: italijanski, francoski, angleški, nemški, španski in — poljski. Pri poljski pridigi so se zbrali v Rimu bivajoči Poljaki in drugi Slovani, — bilo nas je okoli 200. Vsaki dan se opravlja slovesne sv. maše v vseh mogočih obredih. Tu lahko vidiš poleg naše rimske maše ambrožijanski obred, grški, armenski, koptiški, staroslovenski. Prava slast je za Slovana, ko v Rimu sliši naenkrat staroslovensko sv. mašo. — Ta slovesnost mi ne bo izginila nikdar iz spomina. Tukaj vidi človek prav živo, da je naša sv. cerkev edina in katoliška t. j. splošna. Koliko narodov ima v svojem krilu, črne, bele, rjave in kake vse!

Koliko različnih obredov je v njej, pa v bistvu so vsi edini, v vseh se daruje nebeškemu Očetu eno Jagnje božje. Kakor modri iz Jutrovega, tako se te dni zbirajo vsi narodi okoli Kristusa, vsi jeziki ga hvalijo, vsi narodi padajo na kolena pred njim, ker vsi so poklicani v njegovo kraljestvo. Zato ima ta slovesnost v Rimu tako globok pomen.

Z božičnimi prazniki sklepam tudi svoje poročilo. Morda še me kdo vpraša, kakšno vreme imamo o novem letu v Rimu? Mrzlo je; okoli po gorovju je sneg, na ravnicu ga sicer ni, vendar severni stric včasih tako brije, da se človeku kosti tresejo. Po več dnij je oblačno, pogostoma dežuje, na »Janžev« je celo grmelo. Kadar pa posije zlato sonce, tedaj pa še metulji in muhe letajo po zraku. Moram pa reči, da je štajarska zima vsaj v tem boljša, ker imate zakurjene peči. Kaka dobrota je to, pri topli peči sedeti in gledati, kako zunaj s snegom mete! Nikdar nisem toliko spoštovanja imel do tople peči, kakor sedaj, ko je nimam in me noč in dan zebe! Do svidenja!

Smešnica. Posestnik R. v R. ima od stanovanja četrt ure oddaljen hlev s »kašperjem«, kjer si lahko žganke kuha. Ta mož vam nemški hrusta, kakor ščetinovec koščice, »dreissig, dreissig«. Nekoč mu reče žena: »Ti, ne delaj mi več zoper g. fajmoštra!« — »Kaj?« zarentači, da se je vse iskrilo, »ali ti tudi s Slovenci držiš?« Pobasal je odejo in druge posteljne stvari v veliki prt in nesel, kakor cigan svojo culo, v isti hlev, in celi teden ni prišel k svoji ženi.

Razne stvari.

Domače. (Obletnica.) Danes, dne 20. februarja, je minolo 18 let, kar so bili sedanji slavno vladajoči sv. oče, Leon XIII., izvoljeni za papeža. Zaradi te obletnice so ob 8. uri peli mil. knezoškoč v stolni cerkvi slovesno sv. mašo s »Te Deum«. Po drugih cerkvah se pa bode v ta namen pri enem sv. opravilu zapela zahvalna pesem prihodnjo nedeljo.

(Gozd pogorel.) Pred tednom je v župniji Stranice zgorelo neki posestnici iz Vitanja 5 oralov gozda. Ogenj je zakrivil neki tobakar, ki je gorečo užigalico vrgel v suho travo. Škoda znaša okoli 250 gld.

(V Kamnici pri Mariboru) se je na povelje okrajnega zdravnika za tri tedne zaprla šola zavoljo oslovskega kašla, ki se zelo razširja med otroci tako, da jih je nekaj že umrlo.

(Učiteljstvo.) Nadučitelj je postal v Dolu gosp. Anton Gnus, učitelj v Gornji Rečici, in učitelj v Vitanju g. Rud. Koser, podučitelj v Šmartnu pri Slov. Gradcu; stalno službo so pa dobili gg. podučitelji, oziroma podučiteljice: Fr. Serajnik na Ptujski gori, V. Šerona pri Sv. Marku, J. Žunkovič v Majšbergu, F. Rosenstein v Čadramu, Klotilda Pirh pri Sv. Urbanu, Karolina Mikuš v Reichenburgu, Ivana Kralj v Središču in Emilija Brus v Konjicah.

(Mrak meseca.) Dne 28. februarja bode mrknila luna. Mračenje se bo začelo po sedmji uri zvečer in bo končalo po desetej uri. Če bo dopuščalo vreme, bode se mrak lahko opazoval tudi po naših krajinah.

(V Slov. Gradec) je te dni prišel za davkarja g. J. Strgar iz Gröbminga, dasi so se župan dr. Tomšek, Kramer in Winkler v Gradec vozili in ondi bržčas na glavo postavili, češ, ta J. Strgar ne sme priti v naš nemški Slov. Gradec, ker ima posebni naglavni greh — ker je Slovenec.

(»Südmark« in deželni zbor.) Štajarski deželni zbor je prošnjo nepotrebne »Südmarke« za podporo s 24 glasovi proti 24 odklonil. Kadar bodo pa v deželni hiši sami Starkelni, Wokauni, Schreinerji in Kienzli sedeli, tedaj bo pa šlo.

(Zlato poroko) sta dne 9. februarja obhajala v Ljutomeru 84letni Janez Fric in 78letna Maria, rojena Belec, s Kamenščaka. V zakonu že živita 53 let.

(Ženo zastrupil.) Dne 7. februarja so v Ormožu zaprli kočjarja Marka Kraja iz Sodinec in njegovo ljubico, ker je bojda on svojo ženo, ki je dne 4. februarja umrla, z mišnico zastrupil.

(Tatvina.) Dne 9. februarja je postopač Ant. Vodišek iz Št. Lenarta pri Laškem ulomil v župnišče pri Sv. Martinu poleg Velenja in župniku ukradel okoli 55 gld.

(Deklica zgorela.) Pri Sv. Tomažu, v občini Škofja vas, začgal je dne 8. februarja posestnik M. Hriberšek na polju trnje, da bi ga uničil. Njegova triletna hčerka, katero so brez varstva samo doma pustili, sla je gledat gorečega grma, pa prišla tako blizu, da se jej je obleka unela; in se je uboga deklica tako opekla, da je še isti dan umrla. Stariši se bodo morali zdaj pred sodnijo zagovarjati.

(Napad.) Oni četrtek je hodil mariborski mesar J. K. v Jarenino nakupovati živine. Ko je bil v Pesnici nazaj grede vlak zamudil, hotel je iti peš. No poti od pesniškega kolodvora proti državni cesti so ga napadli trije močni fantje, da bi ga oropali. Čeravno so ga na glavi hudo ranili, vendar je srečno zbežal v Leitersberg, kjer je prenočil.

(Zabavne knjižnice) za slov. mladino, kojo izdaje g. učitelj Ant. Kosi v Središču, izšel je ravnokar 5. zvezek. Tudi ta snopič prinaša mladini, pa tudi odraslim ljudem dokaj raznovrstne zanimive tvarine.

Na prvem mestu je slika in življenjepis pok. Josipa Freuensfelda. Na to se vrstijo poveštice, legende, basni, pesmice, poučna črtica o svinčniku (spisal prof Koprivnik), izreki, pametnice, smešnice itd. Snopič stane samo 15 kr. in se dobi pri izdajatelju v Središču. Čisti dohodek je namenjen družbi sv. Cirila in Metoda. Podjetje priporočamo.

(Železnica Spodnji Dravograd-Velenje). V železniškem odseku državnega zborna je poslanec M. Vošnjak interpeloval železniškega ministra, kaj je zgradbo železniške zveze Velenje-Spodnji Dravograd. Minister Gutenberg je odgovoril, da se začne zgradba te proge še letos.

(Nova pošta) se odpre dne 1. sušca pri Sv. Ani v Slovenskih gor., ki bo v zvezi z Cmurekom. Dobil jo je naš rojak gosp. Jožef Seifried. Pošte je ondi bilo že zdavna potrebno.

(Volutve v okrajni zastop) gornjeradgonski so danes za veleposestvo in jutri za kmečke občine. Danes in jutri so tudi okrajne volitve v Ljutomeru.

(Obe roki odrezal) si je dne 13. februarja grajski hlapec na Polzeli, ko je delal rezanico.

(Živinodravnik), g. Jelovšek iz Braslovč, bode predaval v nedeljo, dne 1. marca na pošti v Mozirju o koristi živinoreje za gospodarstvo.

(Saje so se unele) v župnišču v Šmartinu za Dreto, in le po napornem trudu se je ogenj zadušil; a škoda je vendarle znatna.

(Zbolel je) marljivi učitelj na Gorici pri Rečici, gospod Peter Kresnik; prepeljali so ga oni dan v Feldhof pri Gradcu.

(Poričil se je) dne 17. februarja v Libiji pod Mozirjem goriški rojak, lesotrzec g. F. Hmelak z gospodčno Perič.

(Nov zvonik), z bakrom krit, bodo naredili v Št. Andražu nad Polzelo.

(Sv. misijon) bodo začetkom marca obhajali v Gornjem gradu.

(Pisma), ki so dohajala na pošto v Lučah za Solčavo, se od dne 4. februarja ne štejejo več, ker je živahnino dopisovanje v zadnjih tednih že dokazalo potrebo pošte v Solčavi.

(Lovska). Pretečeni mesec je ustrelil grajski gozdinar v Nazaretu g. Vidrajs srno, katera pa je imela rožiče.

(Berač šel z doto). Posestnik C. v Koprivnici je hotel svoji hčeri na dan poroke izplačati doto. Ženin pa ta dan ni hotel denarja sprejeti. Nevestin oče je torej dejal denar nazaj v miznico, pa ni zaklenil. Neki berač, ki je vse to videl, je pozneje denar ukradel; pa kmalu so ga dobili.

Dijak bode pri primerni plači na dobro stanovanje vzet. Kje pove upravljenštvo tega lista.

Zobozdravniško naznanilo.

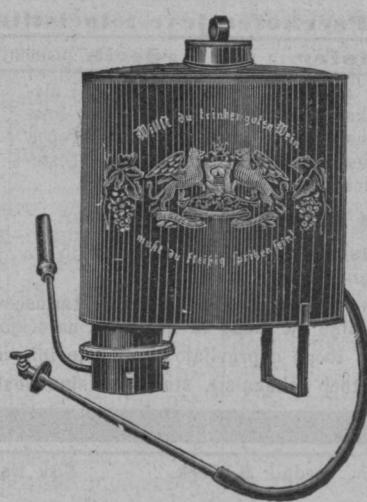
Dr. J. Riebl

ordinira vsaki dan za **zobobolne** od 8.—12. in od 2.—5. ure.

v lastni hiši
vrtne ulice (Gartengasse) št. 9 v Celji.

Ustavlja umetne zobe in zobovje z zlato, kavčuk ali platino podlogo in plombira z zlato itd. po amerikanskemu sistemu brez vsakih bolčin in garanteže za najpopolnejšo izvršitev, enako najboljšim dunajskim ali graškim delom. Zobovje ne ovira čisto nič žvečenja ali govorjenja.

2—12

(Vsporednica) I. razreda na novi celjski gimnaziji se je sicer dovolila že ob novem letu, toda odprla se je včeraj, ko se je začel drugi tečaj.

(Bolezni, slična davici) ali difteriji, se prikazuje pri otrocih v gornji Savinjski dolini; najpreje začenja otekati vrat in zatem grlo boleti, a umrje le malokateri.

Društvene. (»Narodna čitalnica v Ptuju«) je izvolila za 33. društveno leto 1896 sledeče gospode: predsednikom Antonom Gregoričem, podpredsednikom Simonom Ožgana, tajnikom Antonom Muleja, blagajnikom Josipu Zeleniku in odborniki Rudolfom Siglom, Ivanom Sedlačekom, o. Karolom Belšakom, Franom Zopfom, Márkom Pavliničem, Miranom Lorberom in Radoslavom Gašparičem.

(Dijaški kuhinji) v Mariboru so poslali č. g. Davorin Roškar, kaplan na Slatini, 4 gld., nabранe o priliki zborovanja političnega društva, g. F. Dobaj, posestnik pri Sv. Juriju ob Pesnici, 3 gld. in č. g. kaplan J. Sigl 1 gld.

(V Velenju) se je dne 9. februarja ustanovila pri g. Hudoverniku podružnica sv. Cirila in Metoda. Pri tej priliki se je nabralo za to prevažno družbo 208 kron.

(Društvo za popravo župne cerkve) v Št. Juriju ob Taboru je nabralo pretečeno leto 1613 gld. 71 kr.; vsa glavnica znaša sedaj 2084 gld. 77 kr.

(Tamburaši iz Rečice) so svirali dne 17. februarja v Gornjem gradu pri g. Mikušu; vrli zbor veselo napreduje pod izbornim vodstvom g. Štefa Pivca. Živila narodna godba!

Iz drugih krajev. (Škof Strossmayer) so izdali postni list, v katerem priporočajo pokoro ter med drugim pišejo te znamenite besede: »V Bogu, v veri, v vestnem izvrševanju svojih verskih dolžnosti leži bodočnost, prosveta, moč, svoboda, napredek in slava našega naroda.«

(Pastirski postni list ljubljanskega knezoškofa) razpravlja času primerno tvarino o grehi proti časti in dobremu imenu bližnjega.

(Beračija za celjski »nemški dom«) pa metnim Nemcem predsednik, sicer bi jih oni dan v Gradcu na vabilo dr. Neckermannovo od 300 nemških mož na shod več prišlo. Prikobacalo je namreč 23 možiceljev.

(Bela žena.) Gosp. dr. Paltauf, ravnatelj pri Toplici na Dobrni, je v Gradcu umrl. Svetila mu večna luč!

(Visoka starost). V Ljubljani je v hiralnici sv. Jožefa umrla samica Marija Nahtigal iz Vodic. Dosegla je redko starost 99 let.

Loterijne številke.

Trst 15. februarja 1896: 33, 40, 56, 31, 50
Line   *   *   63, 40, 70, 86, 53

Priporočam svoje doma izdelane, 4½ kilo težke, bakrene

vakuum peronospora - brizgalnice,

komad 12 gld. Kdor vzame 6 komadov, dobi 7% odpustka. 1200 komadov že v rabi.

Bakrene plošče, cevi, izdelani kotli za žganje in pranje vedno v zalogi.

A. Fiebiger,
kotlar koroške ulice 6,
v MARIBORU.

Vabilo.

Hranilnica in posojilnica v Spod. Dravbergu ima v četrtek, dne 27. februar, t. l. svoj letni občni zbor ob $\frac{1}{2}$ ura popoldne v gostilni g. Jan. Rabiča v Spod. Dravbergu, po navaduem dnevnom redu. Ako bi k prvemu zboru ne prišlo zadostno število udov, vrši se ravno tam drugi občni zbor ob 3. ura, ki je sklepčen ob vsakem številu navzočih udov.

O d o b r.

Dvorni in sodnijski odvetnik dr. Jakob Ploj in gospa Beti Ploj, rojena Wegschaider naznanjata v svojem in v imenu svoje rodbine s tužnim srečem, da je njih preljubljen sin oziroma brat, svak in ujec

Otmar Ploj,

učenec 8. razreda c. kr. državne gimnazije v Celju, dne 13. svečana ob $4\frac{1}{2}$ ura v jutro po mučni bolezni udan v božjo voljo, previden s svetimi zakramenti v 18. letu svoje starosti mirno umrl.

Dragi umrli je bil v soboto, dne 15. t. m. ob 3. ura popoldne v hiši žalosti blagoslovljen in potem na tukajšnjem mestnem mirodvoru pokopan.

Maše zadušnice so se brale v ponedeljek, dne 17. t. m. v tukajšnji glavni in mestni cerkvi ob 10. uri predpoldne.

Ptuj, dne 17. svečana 1896.

Najlepše darilo
za
godovne in svečane prilike.

Oljnati portret 85×75 cm

Antona Martina Slomšeka,

najfine po najboljšem izvirniku izveden, na plalno napet, v zlatih kovinsko-barok, antik-barok ter črnih zlato okrašenih okvirih po 10, 12, 15 in 18 gld., dobiva se v trgovini

D. Hribarja v Celji.

Kaj je Anton Martin Slomšek Slovenscem, bilo bi preveč govoriti. Njeni se imamo zahvaliti za družbo sv. Mohorja; njemu se zahvaliti za najbolje in najlepše pedagoške spise in domovinsko ljubezen vnemajoče pesni. On bil je najodličnejši buditelj naroda, in najbolj vneti zagovornik pravic Slovencev. N obenova slovenska hiša naj bi ne bila brez slike tega slavnega moža, ki je in ostane vedni ponos in dika Slovencev. 8—10

Uradne in trgovske
KUVERTE
s firmo priporoča
tiskarna sv. Cirila v Mariboru.

Poročilo.

Posojilnica v Pišecah je imela leta 1895 prometa 32.687 gld. 26 kr., pristopilo je k njej 100 udov z 264 deleži, izstopilo pa 13 udov s 35 deleži, tako da šteje 429 udov, ki imajo v deležih 1130 gld.

Vabilo.

Posojilnica v Pišecah ima dne 1. marca 1896 predpoldne ob 10. uri svoj redni občni zbor s sledеčim dnevnim redom:

1. Poročilo načelstva o letnem računu in poraba čistega dobička.

2. Volitev odbora in računskih preglevalcev.

3. Razni predlogi.

Ako bi ta občni zbor ne bil sklepčen, tedaj se vrši ob 3. ura isti dan in po istem dnevnu redu drugi občni zbor. K obilni udeležbi vabi odbor.

Vabilo.

Posojilnica v Slovenski Bistrici registrirana zadruga z neomejeno zavezo sklicuje **redni občni zbor** v posojilnični pisarni na sredo dne 4. sušča t. l. ob 2. uri popoldne s sledеčim dnevnim redom:

1. Poročilo načelstva in potrjenje letnega računa.

2. Razdelitev čistega dobička.

3. Predlogi in nasveti.

Če bi o določenem času ne prišlo zadostno število zadružnikov, se odredi eno uro pozneje ravno tam z istim dnevnim redom drugi občni zbor, pri katerem bo sklepčno vsako število došlih zadružnikov.

Razne

uradne pečate

najceneje priskrbi

Tiskarna sv. Cirila v Mariboru.

J. Pserhofer-jeva lekarna „Zum goldenen Reichsapfel“ Dunaj, I., Singerstrasse Nr. 15.

J. Pserhofer-jeve

Teločistilne kroglice, nekdaj imenovane **kričistilne kroglice**, staroznano, lahko teločistilno domače sredstvo.

Teh krogljic stane: **Jedna škatljica s 15 krogljicami 21 kr., jeden zavitek šestih škatljic 1 gld. 5 kr.**, pri nefrankovanem pošiljatvi po povzetju 1 gld. 10 kr. — Ako se denar naprej pošlje, stane s prosto pošiljatijo vred: 1 zavitek krogljic 1 gld. 25 kr., 2 zavitka 2 gld. 30 kr., 3 zavitki 3 gld. 35 kr., 4 zavitki 4 gld. 40 kr., 5 zavitkov 5 gld. 20 kr., 10 zavitkov 9 gld. 20 kr. (Manj, kakor eden zavitek se ne pošilja.)

Prosimo, da se izrečno zahteva **„J. Pserhofer-jeve teločistilne kroglice“** in paziti je, da ima pokrov vsake škatljice isti podpis **J. Pserhofer** in sicer v **rdečih** pismenih, kateri je videti na navodilu za porabo.

Balzam za ozebljne J. Pserhoferja. 1 posodica 40 kr., prosto poštnine 65 kr.

Trpotčev sok, ena steklenica 50 kr.

Balzam za golšo, 1 steklenica 40 kr., poštnine prosto 65 kr.

Stollovi Kola-izdelki izvrstnih krepčal za želodec in živce. 1 liter Kola-vina ali eliksirja 3 gld. $\frac{1}{2}$ litera 1 gld. 60 kr. $\frac{1}{4}$ litera 85 kr.

Razven imenovanih izdelkov dobivajo se še vse druge domače in vnanje farmacevtične specijalitete, naznajene v avstrijskih časopisih, in ako niso v zalogi, se na zahtevanje na tanko in najceneje naročajo.

Razpošiljanja po pošti se točno odpravljajo proti gotovini, večja naročila proti povzetju.

Pri dodošiljatvi denarja (najboljše po poštnej nakaznici), stane poštnina dosti manj, kakor po povzetju.

11-12

Britka želodčna tinktura, (nekaj živiljenska esenca ali praške kapljice imenovana.) Rahlo mečilo, ki budi in krepe želodec pri slabem prebavanju. 1 steklenica 22 kr., dvanajstero 2 gld.

Balzam za rane, 1 steklenica 50 kr.

Fijakerski prsní prašek, 1 škatljica 35 kr., poštnine prosto 60 kr.

Tanokininska pomada J. Pserhofer-ja, pospešuje izvrstno rast las, 1 škatljica 2 gld.

Zdravilni obliž za rane bivšega prof. Steudela, 1 posodica 50 kr., poštnine prosto 75 kr.

Uverzalna čistilna sol A. W. Bullricha, domače sredstvo proti slabim prebavim. 1 zavitek 1 gld.